

Εξερευνώ το δάσος της Αθαλάσσας

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΒΑΘΜΙΑ ΣΤΗΝ ΟΠΟΙΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

Το πρόγραμμα αυτό προσφέρεται για την Προδημοτική Εκπαίδευση και για τις τάξεις Α΄, Β΄ και Γ΄ του Δημοτικού.

Ανάλογα με την τάξη που συμμετέχει στο πρόγραμμα εφαρμόζονται διαβαθμισμένες δραστηριότητες. Ενδεικτικές δραστηριότητες παρουσιάζονται στο γενικό πλαίσιο εφαρμογής του προγράμματος.

Το πρόγραμμα είναι μονοήμερο (09:00-13:30 ή 09:00-16:00).

Σημείωση 1:

Το πρόγραμμα που παρουσιάζεται πιο κάτω εκτείνεται μέχρι το απόγευμα. Σε περίπτωση που η ομάδα επιθυμεί το πρόγραμμα να ολοκληρωθεί μέχρι τις 13:30 ή και πιο νωρίς τότε θα γίνουν σχετικές συνεννοήσεις των συνοδών εκπαιδευτικών με το προσωπικό του Κέντρου.

Σημείωση 2:

Σε συνεργασία με το προσωπικό του Κέντρου και τους/τις συνοδούς εκπαιδευτικούς, το γενικό πλαίσιο εφαρμογής του προγράμματος, όπως παρουσιάζεται παρακάτω, μπορεί να αναπροσαρμοστεί και να διαφοροποιηθεί ως προς τις δραστηριότητες και τον τρόπο ανάπτυξής του, με βάση τις ανάγκες της κάθε ομάδας.

ΣΤΟΧΟΙ

Οι μαθητές/μαθήτριες αναμένεται:

1. να εισαχθούν στην έννοια του περιαστικού δάσους μέσα από επιτόπιες διερευνήσεις στο Εθνικό Δασικό Πάρκο της Αθαλάσσας,
2. να γνωρίσουν βασικά χαρακτηριστικά της βλάστησης που συναντώνται στο περιαστικό δάσος της Αθαλάσσας,
3. να αντιληφθούν τον ρόλο και τη σημασία του στη ζωή των κατοίκων της Λευκωσίας,
4. να κατανοήσουν τη συμβολή του δάσους, και ιδιαίτερα του περιαστικού, στην εξυπηρέτηση των ανθρώπινων αναγκών,
5. να αναζητήσουν και να συζητήσουν τις ευεργετικές επιδράσεις του περιαστικού πρασίνου στον άνθρωπο,
6. να συζητήσουν για τη ζωή στην πόλη και να εντοπίσουν ανθρώπινες δραστηριότητες που μπορούν να θέσουν σε κίνδυνο το δάσος,
7. να αναζητήσουν τις ομοιότητες και τις διαφορές που υπάρχουν ανάμεσα στο περιαστικό δάσος και στα άλλα δάση της Κύπρου,
8. να συνειδητοποιήσουν τον ρόλο και την ευθύνη των ανθρώπων για την προστασία των δασών,
9. να ευαισθητοποιηθούν σε θέματα προστασίας και αειφορικής διαχείρισης του δάσους και να προτείνουν μέτρα προστασίας του,

10. να εξοικειωθούν με τις διαδικασίες της επιστημονικής διερεύνησης μέσα από τη διεξαγωγή επιτόπιων διερευνήσεων στο περιαστικό δάσος της Αθαλάσσας.

ΓΕΝΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

9:00-9:30 Άφιξη-καλωσόρισμα στο Κέντρο. Εισαγωγή των μαθητών/μαθητριών στην έννοια του δασικού οικοσυστήματος και του περιαστικού δάσους ειδικότερα, με την παρατήρηση μακέτας που υπάρχει στον χώρο του Κέντρου και την αξιοποίηση, σχετικού με το περιαστικό δάσος, παραμυθιού.

9:30-10:10 Ακολουθώς οι μαθητές/μαθήτριες, μέσα από τη γνωριμία τους με τα διοράματα και τα εκθέματα που υπάρχουν στο Κέντρο, εισάγονται σε έννοιες όπως ζώο, φυτό, πουλί, ερπετό, θηλαστικό, χλωρίδα, πανίδα, προστατευόμενο είδος, βιότοπος, διάγραμμα, ταρίχευση. Συγκεκριμένα οι μαθητές/μαθήτριες παρατηρούν τέσσερις διαφορετικούς βιότοπους της Κύπρου (υδατοφράκτης Αθαλάσσας, Μεσαορία, αλυκή Λάρνακας, σπηλιά) και προβαίνουν σε παρατηρήσεις που αφορούν τα είδη και τα μορφολογικά χαρακτηριστικά των οργανισμών που ζουν σε κάθε βιότοπο.

10:10-11:40 Οι μαθητές/μαθήτριες μεταβαίνουν στο δάσος και διεξάγουν μελέτη πεδίου. Αρχικά εξοικειώνονται με τον χώρο μέσα από τη χρήση περιβαλλοντικών παιχνιδιών στον χώρο, όπως

α) το παιχνίδι «τυφλόμυγα των αισθήσεων»,

β) η παρατήρηση του δάσους μέσα από τα μάτια ενός ζώου, πουλιού, ερπετού.

γ) η συλλογή αντικειμένων από τον χώρο με τη χρήση των αισθήσεων, όπως αντικείμενα που παράγουν ήχο, αντικείμενα που μυρίζουν όμορφα, που είναι σκληρά/μαλακά ή λεία/τραχειά αντικείμενα κ.λπ.. Στη συνέχεια, οι μαθητές/μαθήτριες παρατηρούν τα δασικά δέντρα και συζητούν για τα χαρακτηριστικά τους. Συγκεκριμένα, παρατηρούν το έδαφος γύρω από ένα δέντρο, τα φύλλα και το φύλλωμα, τους οργανισμούς που ζουν στον κορμό κ.λπ. και φτιάχνουν ένα δελτίο ταυτότητας για το δέντρο που παρατήρησαν.

Στη συνέχεια εντοπίζονται ήχοι της πόλης μέσα στο χώρο του δάσους, όπως επίσης και θετικές ή αρνητικές ανθρώπινες παρεμβάσεις στο δάσος. Σχολιάζονται οι κίνδυνοι που απειλούν το δάσος, με ιδιαίτερη έμφαση στις δασικές πυρκαγιές, όπως επίσης και οι θετικές επιδράσεις του στην ζωή των κατοίκων της πόλης.

11:50-13:00 Επιστροφή στο Κέντρο και συζήτηση των εμπειριών, και των εντυπώσεων που αποκόμισαν οι μαθητές/μαθήτριες από το δάσος. Οι μαθητές/μαθήτριες συνθέτουν έναν κώδικα για τη συμπεριφορά που

πρέπει να επιδεικνύει ο/η επισκέπτης στο δάσος και στη συνέχεια παίζουν το παιχνίδι «Συναισθηματικές αποτυπώσεις» κατά το οποίο αποτυπώνουν σε καμβά ή σε χαρτόνι χρώματα και λέξεις που εκφράζουν τα συναισθήματά τους για το περιβατικό δάσος. Τα έργα παρουσιάζονται και σχολιάζονται.

13:00-14:00 Διάλειμμα- μεσημεριανό

14:00-16:00 Οι μαθητές/μαθήτριες εμπλέκονται σε δραστηριότητες επέκτασης όπως: α) παιχνίδια που αφορούν τη βιοποικιλότητα του δάσους και τους κινδύνους που το απειλούν. Ενδεικτικά, αναφέρεται το παιχνίδι του τροφικού πλέγματος, στο οποίο ομαδοποιούνται οργανισμοί βάσει συγκεκριμένων κριτηρίων, και οι μαθητές/μαθήτριες ακολούθως εμπλέκονται σε κινητικές δραστηριότητες αναπαράστασής τους. β) σύγκριση των ομοιοτήτων και διαφορών του περιβατικού δάσους με ένα ορεινό, αξιοποιώντας προσωπικά βιώματα, εμπειρίες και άλλες πηγές όπως φωτογραφικό υλικό, παρουσιάσεις, φιλμάρια.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ-ΟΔΗΓΙΕΣ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ/ΤΙΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥΣ

Στο απογευματινό πρόγραμμα οι μαθητές/μαθήτριες έχουν μεσημεριανό διάλειμμα. Για το σκοπό αυτό μπορούν να έχουν μαζί τους μεσημεριανό φαγητό.

Συστήνεται όπως οι μαθητές/μαθήτριες:

- Έχουν φωτογραφική μηχανή ή βιντεοκάμερα.
- Έχουν μαζί τους κασετίνα στην οποία να υπάρχουν ψαλίδι, γόμα, μολύβια και χρώματα.
- Φορούν αθλητικά παπούτσια και είναι κατάλληλα ντυμένοι/ες για εργασία στο πεδίο.

Τα φύλλα εργασίας και τα όργανα ή οποιοσδήποτε άλλος εξοπλισμός χρειάζεται για την εφαρμογή των προγραμμάτων, παρέχονται από το Κέντρο.